

עמ"ת 31844-11-24 - אברהים אל רך נ' מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

עמ"ת 31844-11-24

לפני:	כבוד השופט יוסף אלרון
העורר:	אברהים אל רך
נגד	
המשיבה:	מדינת ישראל
	ערר על החלטת בית המשפט המחוזי בחיפה ב- מ"ת 39812-12-24 מיום 12.11.2024 שניתנה על ידי השופט ז' פלאח י"ז בחשון תשפ"ה (18.11.2024)
תאריך הישיבה:	
בשם העורר:	
בשם המשיבה:	עו"ד עילית מידן; עו"ד בריג'ית ויטאלי

החלטה

לפני ערר לפי סעיף 53(א) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: חסד"פ מעצרים) על החלטת בית המשפט המחוזי בחיפה (השופט ז' פלאח) ב-מ"ת 39812-12-24 שניתנה ביום 12.11.2024, בגדרה נדחתה בקשה לעיון חוזר ביחס למעצר העורר עד לתום ההליכים המשפטיים נגדו ב-תפ"ח 39734-12-22.

1. בתמציתית יתואר כי נגד העורר הוגש כתב אישום המייחס לו עבירות של סיוע לרצח, סיוע לניסיון רצח ושיבוש מהלכי משפט. לפי עובדות כתב האישום הרלוונטיות לענייננו, בין הנאשם 1 ובת זוגו (להלן: מורן) לבין אחמד אבו סראיה (להלן: אחמד) התפתח סכסוך. על רקע זה, גמלה בליבו של הנאשם 1 ההחלטה לירות באחמד ולגרום במותו. הנאשם 1 ושניים מבני משפחתו, הנאשמים 2-3, קשרו קשר להוציא את ההחלטה לפועל. העורר נפגש עם הנאשמים 1-3 סמוך לבניין בקריית אתא, שם המתינו לאחמד במשך כארבעים דקות. משאחמד בושש לבוא, החליטו המעורבים לנסוע לשפרעם במטרה לאתר את אחמד שם ולגרום למותו. העורר סיכם עם הנאשמים 1-3 כי יסייע להם לאתר את אחמד בשפרעם, תוך שהוא מודע לכוונתם לרצוח אותו ובמטרה לאפשר את ביצוע הרצח. בהמשך לכך,

עמוד 1

המעורבים נסעו לשפרעם בשתי מכוניות נפרדות: מלפנים נסע העורר במכונית עם אשתו ועם מורן ברכ מסוג קיה (להלן: רכב הקיה); מאחוריהם נסעו הנאשמים 3-1 ברכ מסוג מיצובישי (להלן: רכב המיצובישי).

לאחר שהגיעו לשפרעם, נודע לנאשם 1 ולעורר כי אחדד נמצא בעיר קריית אתא, והם נסעו לקריית אתא בחזרה. לאורך הנסיעה התקיים קשר טלפוני בין העורר לנאשם 1. בשלב מסוים הגיעו כלל המעורבים לבנין שבו היה אמור להימצא אחדד, כאשר העורר המשיך ויצא מאזור הבנין. שם, הנאשמים 3-1 זיהו את המנוח ואדם נוסף שעטו קסדת אופנוע. הנאשמים 3-1 סברו בשגגה כי מדובר באחדד ובחברו, וירו לעברם. מיד לאחר הירי, העורר מסר לאשתו כי הנאשמים 3-1 ירו לעבר אחדד. הנאשמים 3-1 החנו את הרכב במקום לא ידוע, והעבירו את המפתחות לידי העורר ואשתו. העורר ואשתו הסיעו ברכ אחר את הנאשמים 3-1 לאזור ביתם. לאחר מכן, העורר ואשתו שבו למקום שבו הוחנה הרכב, והעורר נטל ממנו חפצים וניקה אותו מבחוץ.

2. עם הגשת כתב האישום הוגשה בקשה למעצר העורר עד לתום ההליכים. בא-כוחו של העורר באותה העת הסכים לקיומן של ראיות לכאורה, ואולם טען לאכיפה בררנית בינו למורן ולאשתו, שלהן יוחסו עבירות פחותות מאשר העבירות שיוחסו לעורר ומשכך הן גם לא הושמו במעצר.

ביום 17.4.2023 בית המשפט המחוזי דחה את הטענה לאכיפה בררנית, תוך שצוין כי ככלל טענות מסוג זה ראוי להעלות במסגרת ההליך העיקרי. לגופם של דברים, בית המשפט בחן את התשתית הראייתית ביחס לעורר, וציין מספר ראיות לכאורה אשר הצדיקו לייחס לו עבירת סיוע לרצח אך לא ביחס לחשודות האחרות. בין היתר, צוין כי התקיים מפגש מקדים שערך כשעה בין העורר לנאשמים האחרים שבו לכאורה תכננו את ביצוע הפגיעה או ההמתה; כי בין העורר ליתר הנאשמים, ובפרט לנאשם 1, התקיימו שיחות טלפון רבות, לרבות שיחה שנערכה דקה לפני הירי; העורר נצפה רץ לכיוון זירת הירי ונצפה רץ חזרה ממנה; ולבסוף שיחת העורר עם אשתו מיד לאחר הירי מלמדת "בדיעבד" כי העורר ידע על כוונת האחרים לפגוע באחדד.

3. בחודש מרץ 2024 התחלף ייצוגו של העורר, ובא-כוחו הנוכחי העלה בתיק העיקרי (תפ"ח 39734-12-22) טענה מקדמית לפי סעיף 149(4) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח חדש], התשמ"ב-1982, לפיה עובדות כתב האישום, אף אם יוכחו, אינן מהוות את העבירה שיוחסה לו.

ביום 10.9.2024 התקיים דיון בטענה זו והצדדים גם הגישו התייחסויות בכתב לבית המשפט בהליך העיקרי. בתמצית, העורר טען כי מעורבותו המסייעת תחומה ל"אירוע בשפרעם", ואולם מרגע שנודע למעורבים כי אחדד נמצא בכלל בקריית אתא, הסתיים סיועו של העורר והוא שב לביתו. משכך, נטען

כי לא ניתן לייחס לו עבירה של סיוע לרצח על אירוע הירי בקריית אתא.

בית המשפט דחה את טענתו המקדמית של העורר, תוך שצוין כי לא ניתן לבצע אבחנה מלאכותית בין הנסיעה לשפרעם לנסיעה לקריית אתא; עוד נאמר כי לפי עובדות כתב האישום, העורר שהה בקשר טלפוני רציף עם הנאשם 1, תוך שתפקידו היה לאתר "את קורבן הרצח המיועד". נקבע כי עובדות אלה, אם יוכחו, מאפשרות את הרשעתו בעבירת הסיוע לרצח.

4. לאחר שנדחתה טענתו המקדמית, בא-כוח העורר הגיש בקשה לעיון חוזר במעצרו עד תום ההליכים, תוך שהוא מעלה טענות דומות שלפיהן סיוע העורר תחום, לכל היותר, לאירוע בשפרעם, ואין לייחס לו סיוע לרצח על הירי בקריית אתא. בהקשר זה, נטען גם כי העורר לא היה מודע לכוונת הנאשמים 1-3 לרצוח את אחמד. נטען כי בהתחשב בתשתית הרעועה להרשעתו, יש להורות על שחרורו ממעצר מאחורי סורג ובריח.

ביום 12.11.2024 בית המשפט המחוזי דחה את הבקשה לעיון חוזר. תחילה, צוין כי המשיב כלל לא עומד בתנאי הסף לבחינת בקשה לעיון חוזר כהגדרתו בסעיף 52 לחסד"פ מעצרים. כך, נקבע כי לא נתגלו עובדות חדשות ולא חל שינוי בנסיבות שיצדיק עיון חוזר, שכן ארבעת עדי התביעה שנשמעו עד כה אשררו את חומר הראיות המצוי בתיק. כמו כן, צוין כי אף חלוקה הזמן אינו מצדיק בחינה של חלופת מעצר, בין היתר בהתחשב בישיבות הרבות הקבועות בתיק ועמדת המדינה כי הצפי לסיומו אינו רחוק.

למרות שנקבע כי הבקשה אינה עומדת בתנאי הסף לעיון חוזר, בית המשפט בחן ודחה את טענות העורר אף לגופן. בין היתר, צוין כי כבר בהחלטה מיום 17.4.2024 ביחס לטענת האכיפה הבררנית, התייחס בית המשפט לעוצמת הראיות, כפי שפורט לעיל. בנסיבות אלה, נקבע כי חומר הראיות אינו תומך בטיעוני בא-כוח העורר ביחס למסד הראייתי כלפי מרשו.

מכאן הערר שלפניי.

5. במסגרת הערר, בא-כוח העורר שב על הטענות שאותן העלה לפני בית המשפט המחוזי בהליך המעצר במסגרת הבקשה לעיון חוזר, וכן לפני בית המשפט המחוזי בהליך העיקרי במסגרת הטענה המקדמית. בתמצית, לטענתו העובדות המיוחסות לעורר, אשר על רובן אין מחלוקת, כלל אינן מאפשרות את הרשעתו בעבירה של סיוע לרצח. בין היתר, נטען כי לא הוכח הרכיב העובדתי בעבירת הסיוע לרצח, שכן מידת הסיוע שלו הייתה מופחתת ביותר והיא דומה לחלקן של אשתו ומורן. אף ביחס ליסוד הנפשי, נטען כי לא הוצגה ראיה לכך שהיה מודע לכוונת הנאשמים 1-3 להמית את אחמד.

6. מנגד, המדינה טענה כי יש לדחות את הערר על הסף, שכן עניינו של העורר אינו עומד בתנאי הסף. אף לגוף הדברים, צוין כי טענות העורר ביחס לאפשרות להרשיעו בעבירת הסיוע לרצח כבר נבחנו ונדחו על ידי הערכאות השונות.

7. דין הערר להידחות. בהתאם להוראות סעיף 52(א) לחסד"פ מעצרים, תנאי סף לדיון בבקשה לעיון חוזר הוא גיליון של עובדות חדשות, שינוי נסיבות או חלופי הזמן. בענייננו, נראה כי העורר כלל אינו טוען מלכתחילה שעניינו נכנס בגדרי אחד מתנאי סף אלה, אלא סבור כי אין זה ראוי שחסמים פרוצדורליים ימנעו את שמיעת טענותיו אף לאחר הגשת הבקשה לעיון חוזר לפני בית המשפט המחוזי, אשר נדחתה.

מעיון בהחלטות הקודמות שניתנו בפרשה מושא הערר שלפניי, עולה כי טענות העורר הושמעו והוכרעו לגופן בשלוש החלטות שונות של הערכאות המוסמכות. כך, בהחלטה בטענה לאכיפה הבררנית בהליך המעצר, בהחלטה בטענה המקדמית בהליך העיקרי ואף בהחלטה מושא הערר דנן. בכולן נבחן לגופו המסד הראייתי העומד לכאורה לחובת העורר, ובכולן נקבע כי יש במסד זה כדי להוביל להרשעה בעבירת סיוע לרצח, ולכל הפחות במידה הדרושה לשלב הנוכחי של ההליך.

בראי האמור לעיל, המדובר בערר על בקשה לעיון חוזר לפני בית המשפט המחוזי שלא עמדה מלכתחילה בתנאי הסף הקבועים בסעיף 52 לחוק, ודי היה בכך כדי לדחותה.

8. למעלה מן הצורך, יצוין כי אף לגוף הדברים לא מצאתי ממש בטענות העורר. בהתאם לראיות לכאורה אשר נראה כי בא-כוח העורר אינו חולק עליהן, העורר שהה עם הנאשמים 1-3 במשך כארבעים דקות עובר לאירוע הרצח; קיבל על עצמו את המשימה לאתר את אחמד; היה בשיח טלפוני מתמשך עם הנאשם 1 לאורך ליל האירוע; רץ לכיוון זירת הרצח ובחזרה ממנה; מיד לאחר האירוע מסר לאשתו שאחמד נורה; וסייע לנאשמים 1-3 להיפטר מראיות שעלולות לסבכם. עובדות אלה מהוות ראיות לכאורה להרשעתו בעבירת הסיוע לרצח, ואף מעבר לכך.

9. בהקשר זה, אין לקבל בשלב זה של ההליך את טענת העורר כי חרף המסד הראייתי שצוין לעיל, הוא כלל לא היה מודע לכך שהנאשמים 1-3 מתכוונים לרצוח את אחמד. מדובר בסוגיה שתתברר בהליך העיקרי, ודי בראיות שפורטו לעיל כדי לעמוד ברף הנדרש לקיומן של "ראיות לכאורה" לצורך ההליך של בקשה למעצר עד תום ההליכים.

למעלה מכך, טענות העורר ביחס לתפקידו התמים באירוע דומות באופן ניכר לטענות שהועלו ונדחו על ידי אף לא אחת בעניין ב-ע"פ 8606/22 ורדיניאן נ' מדינת ישראל, פסקה 67 (8.9.2024). שם ציינתי כי אדם הנלווה למבצע העיקרי לאורך יום הרצח, משתתף איתו בשיחות ארוכות, נוכח בסביבת

הרצח ולאחר מכן מסייע להעלים ראיות, הרי שקשה להלום תסריט שבו הוא אינו מודע, או לכל הפחות לא עוצם עיניים, ביחס לכוונת חברו להמית את הקורבן (שם, פסקה 67).

10. אשר על כן, הערר נדחה.

ניתנה היום, י"ט חשוון תשפ"ה (20 נובמבר 2024).

יוסף אלרון
שופט